

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах

(підпис)

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

“ 22” червня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика викладання у вищій школі»

циклу професійної (обов'язкової) підготовки
за другим (магістр) рівнем вищої освіти
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за освітньо-професійними програмами «Екстремальна та кризова
психологія» та «Робота з персоналом»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:
2020-2021 навчальний рік Протокол від «18» червня 2020 року № 11

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2020 рік

1. Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» спрямовані на формування навичок педагогічної діяльності, сприяють розвитку професійного мислення в здобувачів вищої освіти. Отримані знання допомагають розвинути практичні вміння, що забезпечує творчість та ініціативу в педагогічній діяльності.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння знаннями організації навчально-виховного процесу у вищій школі (інноваційні форми проведення лекційних форм у вищій школі), організаційно-правові форми активізації діяльності учасників навчального процесу, а також виконуються конкретні завдання з відповідних тем навчальної дисципліни.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі розглянуті теоретичні питання супроводжуються практичним оволодінням знань, тобто формування у докторів філософії комплексу знань, умінь, навичок, необхідних для розробки та проведення всіх видів занять у вищому навчальному закладі на основі застосування методів, засобів навчання і контролю та новітніх педагогічних технологій навчання у навчальному процесі в вищій школі. Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі здобувачі вищої освіти повинні пройти педагогічну практику, яка є складовою частиною освітньо-професійної програми підготовки майбутнього фахівця. Саме педагогічна практика створює необхідні умови здобувачам у надбанні досвіду діяльності викладача вищого навчального закладу, в оволодінні вміннями самостійно проводити дослідження, аналізувати, узагальнювати отримані результати та на їх основі розробляти психолого-педагогічні рекомендації як для студентів, так і для кураторів академічних груп.

2. Інформація про викладача

Загальна інформація	Сергієнко Надія Павлівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 435. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	Nadine_S@i.ua
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: теоретико-методологічні проблеми психології.

Постреквізити: методика викладання у вищій школі.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: ознайомити магістрів із цілями та напрямками реформування вищої освіти, її структурою, системою, методологічними, психолого-педагогічними та методичними основами організації навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі.

Метою навчальної дисципліни визначено формування у майбутніх фахівців системи знань, щодо теоретико-методологічних засад, основних методів, підходів у сфері наукової, науково-педагогічної та науково-дослідної діяльності з урахуванням принципів гендерної рівності.

Методику викладання у вищій школі відносять до гуманітарних педагогічних наук, об'єктом дослідження яких є людина. Саме вона стоїть у центрі психолого-педагогічних досліджень і водночас є суб'єктом методики викладання психології.

Крім того, методика викладання у вищій школі вивчає питання про організацію та здійснення індивідуально-диференційованого підходу до навчання студентів, про індивідуальну роботу з ними; про керівництво написанням курсових, дипломних й наукових робіт студентами; про підготовку та проведення лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять, тренінгів тощо; про підготовку й проведення різних видів практики; здійснення контролю та оцінювання якості засвоєння знань, умінь та навичок, про раціональну організацію навчально-пізнавальної діяльності студентів тощо.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- сформувати розуміння високої значущості педагогічної праці у суспільному прогресі людини;
- сприяти виробленню у майбутніх викладачів індивідуального стилю науково-педагогічної діяльності;

- стимулювати майбутніх педагогів до професійного самовдосконалення, саморозвитку, самозростання;
- розкрити особливості організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, а також сучасні підходи до методів, форм, засобів навчання й виховання;
- вдосконалювати вміння самостійно працювати з науковою (спеціальною, педагогічною) літературою, з Інтернетом;
- розвивати творче, конструктивне мислення майбутніх викладачів як основи новаторської професійної майстерності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» здобувач вищої освіти повинен отримати:

Знання:

- Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень
- Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності

Уміння:

- Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів

Комунікація:

- Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності
- Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію.

Автономія та відповідальність:

- Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах
- Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Повинні бути сформовані наступні компетентності:

- Здатність спілкуватися іноземною мовою
- Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

Результати навчання:

- Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

- Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	1,2-й
Семестр	2,3-й
Обсяг кредитів ЄКТС	5
Загальна кількість годин	150 год.
Лекції	16 год.
Практичні, семінарські	58 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	76 год.
Вид підсумкового контролю	екзамен

6. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
2 семестр (19 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
1-4	Тема 1. Реформа вищої освіти в Україні 1.1. Структура освіти в Україні 1.2. Основні вимоги до методики викладання у вищій школі 1.3. Основні вимоги до організації навчання 1.4. Вища освіта України в контексті Болонського процесу 1.5. Основні параметри Болонського процесу	Лек. – 2 год. ПЗ. – 6 год. СР – 6 год.
4-9	Тема 2. Організація навчально-виховного процесу у вищій школі (кредитно-модульна система) 2.1. Організація учбового процесу 2.2. Форми організації навчання 2.3. Інноваційні форми навчально-виховного процесу у	Лек. – 2 год. ПЗ. – 10 год. СР – 10 год.

	вищій школі 2.4. Форми учбових занять та методика їх проведення	
9-13	Тема 3. Психолого-педагогічна культура сучасного викладача 3.1. Особливості професії "людина -людина" 3.2. Основні компоненти праці викладача 3.3. Основні вимоги до особистості викладача 3.4. Відмінності професійного спілкування 3.5. Поняття психологічна культура 3.6. Основні рівні психологічної культури	Лек. – 2 год. ПЗ – 8 год. СР – 10 год.
14-19	Тема 3.2-3.3. Сутність, функції педагогічної комунікації 1. Професійна компетентність викладача. 2. Ознаки, на підставі яких формується професіоналізм у педагогічному спілкуванні. 3. Функції педагогічного спілкування. 4. Психологічні бар'єри спілкування викладача (в контексті гендерної рівності). 5. Сутність педагогічної комунікації. 6. Функції педагогічної комунікації. 7. Особливості гендерної комунікації. 8. Компоненти професійно-педагогічної комунікативності вчителя.	Лек. – 4 год. ПЗ – 12 год. СР – 14 год. (МКР)
Модульний контроль № 2 (8 тижнів)		
1-4	Тема 4. Основи педагогічної майстерності сучасного викладача 4.1 Сутність педагогічної майстерності 4.2. Основні компоненти педагогічної техніки 4.3. Поняття та структура педагогічної майстерності 4.4. Рівні педагогічної майстерності 4.5. Способи формування педагогічної майстерності 4.6. Основні види педагогічних задач 4.7. Основні етапи вирішення педагогічних задач 4.8. Причини непрофесійного рішення педагогічних задач	Лек. – 4 год. ПЗ – 12 год. СР – 20 год.
4-8	Тема 5. Стратегія поведінки викладача у конфліктних ситуаціях та профілактика конфліктів 5.1. Поняття та види конфліктів 5.2. Педагогічний конфлікт: структура, сфера, динаміка 5.3. Джерела і причини виникнення педагогічних конфліктів	Лек. – 2 год. ПЗ – 10 год. (МКР) СР – 16 год.

5.4. Ефективність вирішення конфліктних ситуацій 5.5. Основні стилі поведінки вчителя у конфліктних ситуаціях 5.6. Основні помилки вчителя при виборі стилів поведінки у конфліктних ситуаціях	
Всього	150 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

7. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посіб для слух. закл. підвищ, кваліф. системи вищ. Освіти - К.: Компас, 1997. - 63 с. (електронна бібліотека НУЦЗУ)
2. Білан Л.Л. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник - Ніжин: ПП Лисенко, 2010. - 399 с. (бібліотека НУЦЗУ)
3. Сергієнко Н.П. Методика викладання у вищій школі: Курс лекцій – Х.: НУЦЗУ, 2016. – 73 с. (електронна бібліотека НУЦЗУ)

Допоміжна

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури - Київ: Центр навчальної літератури, 2003. - С.8-25, 212-282.(електронна бібліотека НУЦЗУ)
2. Кузь В. Вища освіта України: нове наукове дослідження // Рідна школа. - 1999.- №12. - С.54-55. (електронна бібліотека НУЦЗУ)

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Методика викладання у вищій школі» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид	Загальна максимальна
-----------------------	-----------	-------------------------	----------------------

			навчальної роботи	сума балів
I. Поточний контроль				
Модуль № 1	Лекції	5	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	18	2	36
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 1				46
Модуль № 2	Лекції	3	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	11	2	22
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 2				32
Разом за поточний контроль				78
II. Індивідуальна самостійна робота				10
III. Письмовий екзамен				12
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

1 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – вільно володіє обсягом матеріалу, вільно висловлює власні думки, повністю і якісно розкрив всі питання виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовує міжпредметні зв'язки.

8-9 балів – вільно висловлює власні думки, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні помилки;

5-7 балів – не повністю з допущенням помилок розкрив всі питання;

1-4 бали – розкрив тільки перше питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу

здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Охарактеризуйте, якими нормативно-правовими актами регламентується організація навчального процесу у вищій школі?
2. Що таке нормативний компонент освіти?
3. Що таке вибіркового компонент?
4. Чим відрізняється навчальна програма від робочої навчальної програми?
5. Чим відрізняється навчальний план від робочого навчального плану?
6. Обов'язкові параметри Болонського процесу.
7. Охарактеризуйте три рівні вищої освіти.
8. Охарактеризуйте нормативні документи, які застосовуються при організації навчального процесу.
9. Охарактеризуйте методи навчання у вищій педагогічній школі та їх класифікація.
10. Сучасні технології навчання у вищій школі, їх класифікація.
11. Сутність педагогічного контролю як ланки вузівської педагогічної системи.
12. Педагогічні вимоги до контролю у процесі навчання.
13. Охарактеризуйте критерії оцінки знань студентів.
14. Соціально-психологічні особливості взаємодії викладача зі студентами.
15. Що таке педагогічне майстерство?
16. Педагогічні конфлікти та шляхи їх попередження.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі письмового екзамену.

Кожен варіант контрольної роботи складається з трьох завдань-теоретичні питання. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло

використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 12 балів):

12 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання;

10-11 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

7-9 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

Модуль 1.

1. Що таке навчальний процес у вищій школі?
2. Особливості навчального процесу у вищій школі.
3. Структура освіти в Україні.
4. Освітні рівні встановлені в Україні.
5. Освітньо-кваліфікаційні рівні встановлені в Україні.
6. Що таке зміст освіти?
7. Що таке нормативні та вибіркові навчальні дисципліни?
8. Що таке навчальна програма?
9. Що таке робоча навчальна програма?
10. Що таке навчальний план?
11. Організація учбового процесу у вищій школі.
12. Кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП) у вищій школі.
13. Академічні кредити та їх нарахування.
14. Що таке модуль?
15. Що таке підсумкова модульна робота?
16. Контроль успішності слухачів вищої школи.
17. Шкала ECTS-оцінок.
18. Особливості переведення, відрахування слухачів та курсантів.
19. Психологічні відмінності традиційної та інноваційної стратегії організації навчання у вищій школі.
20. Організація учбового процесу у ВУЗі.
21. Особливості проведення лекційних занять у вищій школі.
22. Лекційна форма навчання та її функції.
23. Методика підготовки та проведення лекції.

24. Методика підготовки та проведення практичного заняття.
25. Методика підготовки та проведення семінару.
26. Процедури конструювання сценаріїв учбових ситуацій.
27. Резюмування тексту як учбова задача.
28. Методичні прийоми забезпечення ефективності поточного педагогічного контролю.
29. Поняття та основні види активних методів навчання.
30. Методи програмованого навчання (Б.Ф.Скінер).
31. Навчальна задача. Типологія учбових задач(предметні, логічні та психологічні), їх аналіз.
32. Методи проблемного навчання (проблемна задача, проблемне питання, проблемне завдання, проблемність як принцип навчання).
33. Методи інтерактивного навчання (евристична бесіда, дискусія, „мозковий штурм”, „круглий стіл”, ”ділова гра”, тренінг та ін).

Модуль 2.

1. Особистість педагога як основний фактор виховного впливу на студентів.
2. Що таке педагогічна культура?
3. Дати характеристику педагогічним здібностям викладача.
4. Що таке педагогічна діяльність?
5. Рівні продуктивності педагогічної діяльності.
6. Компоненти педагогічної майстерності.
7. Що таке педагогічна техніка?
8. Компоненти педагогічної техніки.
9. Психолого-педагогічні особливості спілкування „викладач-студент”.
10. Основні компоненти педагогічного спілкування.
11. Техніка та функції педагогічного спілкування.
12. Психологічні бар'єри спілкування викладача.
13. Сутність педагогічної майстерності сучасного викладача.
14. Структура педагогічної майстерності.
15. Прояви професіоналізму та майстерності викладача у рішеннях педагогічних задач.
16. Професійні помилки в діяльності викладача.
17. Природа конфліктів у навчальному процесі.
18. Стратегія поведінки у конфліктній ситуації.
19. Способи вирішення предконфліктних педагогічних ситуацій.
20. Роль викладача у конфліктних ситуаціях.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

4. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Розробник:

доцент кафедри

психології діяльності в особливих умовах

Надія СЕРГІЄНКО